

33. szám.

Pest, 1873.

Augusztus. 12.

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat a Szent-István-Társulat igazgatóságához (Lövész utca 11. sz.) kérjük küldeni.

Missió-levelek.

II.

Bel-Afrika (Central-Afrika) tisztán világi szempontból is az utolsó évtizedekben nagy mértékben magára vonta Európa figyelmét. A Nilforrások felfedezésére szervezett expedíciók s egyéb fölfedezési utazások kissé föllebentették a fátyolt, mely eddig e nagy földrész belsejét tekintetünk elől elvonta. Az Afrika térképén számos fehér rész évről-évre szűkebbé lesz, miután egy Livingstone, egy Speke és számos más lelkes utazó föladataul tüzte ki Bel-Afrikát a világgal megismertetni.

Ezen csupán tudományos érdekből tett utazások kétségtelenül örömmel üdvözlendők; azonban keresztény szempontból vannak még magasabb támpontok is, melyek bennünket a Bel-Afrikába való behatolás mellett lelkesítenek, t. i. a keresztény igazság elterjesztése, és a számos négertörzs megmentése a pogányság sötétségéből, melyben évezredek óta eltemetvék.

Legujabb időkg Afrika belseje a kath. missió elől majdnem teljesen elvala zárva. Köröskörül a partokon van számos (10) egyházmegye, (12) apostoli vicariatus és (7) praefectura; azonban valamint a tudományra, úgy az evangéliomra nézve, Abyssinia kivételével, hová a kereszténység már a negyedik században behatott, és a 16-dik század óta keresztény hittérítők működnek, Afrika belseje majdnem teljesen ismeretlen vala. Csak 1846-ban állított föl egy belafrikai apostoli vikariatus, és ezzel a kath. hitküldérek apostoli buzgalmanak új, széles, de egyszersmind nagyon fáradságos, roppant föláldozással járó tér nyílt meg. Alig van missió, mely rövid idő alatt oly nagy és nehéz áldozatokat kívánt volna, mint a belafrikai.

Rylo Miksa, egy lengyel jezsuita volt az első, kitől ezen apostoli tevékenység terve származik. Syriá-

ban mint hitküldér működött, midőn egy a Szudan-tarományokat beutazó kereskedő figyelmét a szegény négerék szerencsétlen állapotára irányozta. Az ő előterjesztésére XVI. Gergely pápa 1846. ápril 3. föllállította a belafrikai apostoli vikariatus. Rylo neveztetett ki az új missió provicariusává, 1847. tavaszán öt pappal, kik közt vala dr. Knoblecher Laibachból, Egyptomba utazott, hogy Nubián keresztül Afrika belsejébe hatoljon. Mióta Mehemed Ali Nubiát egyiptomi uralom alá hajtotta, ott uralkodó vallás a mohamedismus; — a mohamedánok közt pedig a missió-tevékenységnek eddig ugyszólván semmi sikere nem volt; azért Rylo társaival leginkább azon célból ment oda, hogy tevékenységét az izlam által még nem érintett négertörzsekre terjeszse ki.

A hittérítők 1848. febr. 11. Khartumba, Szudán fővárosába érkeztek azon elhatározással, hogy ezt teendik az új missió központjává, mivel a város fekvése a kék és fehér Nil összefolyásánál kedvezőnek látszott az Európával való összeköttetésre, és az Afrika belsejébe való további előhatolásra. Rylo megérkezése után nem sokára (1848. jun. 18.) meghalt, utódja dr. Knoblecher lett. Az Európában kitört forradalom nagyon megnehezítette a missió föntartását; de dr. Knoblecher nem esett kétségbe. Némi segélyt kapván Németországból, elefántesont-kereskedőkhöz csatlakozott, és velők fölfelé vonult a fehér Nil mentében, hogy letelepedésre alkalmas helyet keressen. Ilyent talált is; de mivel missió-állomás alapításához pénze nem volt, 1850-ben visszasietett Európába, és sikerült neki Ausztriában a belafrikai missió iránt érdeket keltenie. Ferencz-József ő felsége elvállalta a missió protectorságát, s annak föntartására magánpénztárából jelentékeny összeget adományozott; példáját a csász. és kir. ház számos tagja követte; a missió segélyezésére Máriaegylet alakult, melynek élén dr. Hurter udv. tanácsos állott. A provicarius öt német hitküldér társaságában a

legjobb reménnyel tért vissza Khartumba, a fehér Nil mentében fölment Gondokoróba, hogy a bari-négerrek között a tervezett állomás megalapítsa. Minden a legjobban megindult, a hitküldérek a khartumi négervásáron már megvették néhány négergyermeket, és ezeket a sz. keresztségre előkészítették; Gondokoróban az új állomás »Szentkereszt« névvel megalakult; új hitküldérek érkeztek, de a halál iszonyuan pusztított köztök, maga dr. Knoblecher 1858. ápril 13-án meghalt Nápolyban, miután több mint 20 hitküldér, mindannyian a legjobb férfikorban, őt már megelőzte. Utódjaul dr. Kirchner neveztetett ki a bambergi egyházmegyéből. A khartumi, gondokorói és szentkeresztí gyilkos éghajlat már annyi áldozatot szedett, hogy az új provicarius szükségesnek találta a missió központját egészségesebb vidékre áthelyezni; erre egy kis falut szemelt ki, melynek neve Sellal, szemközt a Phile nevű nilusi szigettel, Egyiptom és Nubia határán; innen valának a hitküldérek évenként indulandók a felső Nil missió-állomásainak látogatására, melyek maguk az újkeresztények védelmére valának bizandók.

Azonban a halál folyton pusztított a hitküldérek között, s dr. Kirchner már arról gondolkodott, hogy e nehéz missiót valamely szerzetesrendnek adja át, nehogy a szükséges erőben oly könnyen hiány álljon be. E czélból Romába ment, hogy a propagandával összeköttetésbe tegye magát. Czélját el is érte, s 1861-ki augusztusban a belafrikai vicariatust a tiróli és velenzei rendtartományok sz. ferenczi szerzetesei vették át. — Ugyanazonévi novemberben az új provicarius, Reinthaler 34 szerzetessel elindult Triesztből, s 1862-ki januárban elfoglalta a sellali missió-állomást, aztán fölment a felső Nilhez, hogy a khartumi, szentkeresztí és gondokorói állomásokat betöltse. Azonban a szent-ferencziek sem bírták ki az éghajlatot. — Maga Reinthalert 1862. nyarán elragadta egy konok láz; a gondokorói és szentkeresztí állomásokat teljesen föl kellett adni, csupán a khartumit és sellalit lehetett még megtartani; ez utóbbit is 1865 tavaszán oda kellett hagyni, és csak Khartumban maradt vissza három szerzetes az ottani kis keresztényközség lelki szükségéinek kielégítésére. Több mint 40 hitküldér lett buzgalmanak áldozata.

Az eredmények, melyeket a keresztény apostolság e hősei értek, még nagyon csekélyek voltak; a halál elvitte őket, mielőtt kellő nyelvismeret és megtérítendő népek szokásainak közelebbi megismerése által maradandó benyomást tudtak volna rájuk gyakorolni. Azonban tevéységek rövid ideje alatt is a tudománynak lényeges szolgálatokat tettek. — Elismeri ezt maga a földrajztudományban elsőrangú tudós, Petermann, ki 1873-ki januárban a »Geographische Mittheilungen« című folyóiratban ezt írta:

»1846-tól fogva, midőn Ryllo a karthumi missió-iskolát föllállította, a hatvanas évek elejéig, midőn a gondokorói és utóbb a szentkeresztí állomás, melyet 1849-ben Knoebecher provicarius alapított, odahagyatott, ismereteink bővülése a felső Nil-földről nem csekély részben összefüggésben állott a Máriaegylet név alatt főnmálló osztrák missióval. Egy Knoblecher, Dowyak, Beltrame, Morlang, Vinco, Kaufmann, Kirchner, Gossner, Mosgan nevei, kik felfedezési utak, meterolo-

giai észleletek, ethnographiai, nevezetesen nyelv-nyomozások által a Nil-vidék helyesebb megismerését lényegesen előmozdították, az afrikai felfedezési történetben állandó helyet vívtak ki maguknak.«

Reinthaler helye egyelőre nem töltetett be; úgy látszott, a missió folytatásához nincs elég bátorság. De ha a tudomány, daczára a sok áldozatnak, melybe Bel-Afrika vizsgálása került, az elődeik halála által megszakított vállalat folytatására mindig új bátor utazókat talál, — hogy ne találja a keresztény szeretet, a lelkek megmentéséért való buzgalom apostolokat, kik ezen, ha bár nem véres, de mégis valódi martirság reménye által buzdítatva, e nehéz és veszélyteljes missióra magukat elhatározzák? Az egyszer megkezdett művet tehát nem adták föl. Már 1854-ben Nápolyban Ludovico Casoria sz. ferenczi szerzetes a négerrek közti missió támogatására két intézetet alapított. Ebben Khartumban vett négergyermek neveltettek, hogy utóbb mint tanítók és tanítónők földiek közt alkalmaztassanak. Midőn 1865-ben e két intézet már annyira virágzott, hogy az egyikben 60 fiatal néger, a másikban 120 fiatal négerleány neveltetett, Ludovico további lépéseket tett terve kiviteléhez; kérésére a propaganda átengedte neki a sellali missió-házat, hogy onnan a kiképzett négereket és néger leányokat mint catechetákat küldhesse szét honfiak közé.

Ugyanazon évben (1865. júniusban) Bel-Afrika keresztényítésére nézve új terv terjesztett a propaganda elé. Comboni Dániel világi pap Knoblecher által küldetve már 1857-ben megfordult Khartumban, s noha a betegség őt is kényszeríté Olaszországba vissz térni, mindamelllett e missió folyását foglalkoztatta lelkét. Az eddigi kísérlet szerencsétlen kimenetele folytán új belafrikai missió-tervet készített, melyet a propaganda elé terjesztett.

A propaganda a tervet helyeselte, s úgy kívánt intézkedni, hogy az eddigi vikariátust két részre osztja, és egyik részt a Nápolyban állított afrikai intézetre és Ludovico Casoriára, a másikat pedig Combonira és az általa e közben Veronában alapított afrikai intézetre bizza; e határozatától azonban elállott, és legy 1872. május 21-ki decretumban, melyet május 26-án a pápa is megerősített, Combonit nevezte ki Bel-Afrika provikáriusának és az egész missiót a veronai intézetre bizta.

Comboni azon meggyőződésben, hogy a forró afrikai éghajlat alatt sem az európaiak nem bírják hosszabb időre az apostoli munkálkodást, sem a négerrek Európa hidegebb éghajlata alatt nem lesznek képesek tanulmányaikat végezni, szükségesnek találta több intézetet alapítani, melyekben hitküldérek képeztesse. Először is Európában kívánt missió házat alapítani, melynek czélja missionáriusokat képezni, kik utóbb a néger neveltetésével foglalkozzanak. Ezen intézetet megalapította Veronában, és azt a megyés püspök védnöksége alá helyezte; jelenleg már számos tagja van, kik készek magukat a missió szolgálatának fölládozni. Továbbá szükségesnek találta egy második intézet alapítását melegebb éghajlat alatt, úgy hogy a Veronában képzett tanítók az egyikben fiatal négerket katekétákká képezzenek, a másikban pedig apácák fiatal néger leányokat neveljenek.

A pápa ohajára e két telepítvény számára a Kairo mellett fekvő Ó-Kairot választotta; ez k 1867-diki decemberben alapították, s 1871-diki decemberben a fineveldében már volt 21 növendék, 8 áldozár, egy theológiát tanuló és 4 laicus mellett; a leány-intézetben pedig 6 apácza és 18 fekete tanítónő alatt volt 42 fiatal néger leány.

Ezen intézet a Veronában képezett hitküldéreknél előleges állomásul szolgál, melyben némileg acclimátiázódnak, az afrikai szokásokkal megismerkednek, és a néger növendékekkel magukat a reájok nézve szükséges nyelvben gyakorolhatják.

PÖRFI.

(Vége következik)

Házasságszerzési hivatal.

Életkép.

Mióta a házasság oly sok esetben speculatióvá lett, a házassági közvetítők üzlete is mindinkább virágzásnak indul. A lapokban majdnem naponként fiatal művelt kellemes külsővel és némi vagyonnal bíró hölgyek számára férjek kerestetnek, vagy férfiak, kiknek állítólag hölgyekkel személyesen megismerkedni nincsen alkalmok, nőt keresnek, kinek természetesen szintén vagyonnal kell birnia. A keresők jelleme, mint magától értetik, mindig feddhetetlen, és állandó boldogsághoz a legszolidabb biztosítékot nyújtja.

Azon időtől fogva, hogy Robinson magányos szigetétől megszabadult, kevés férfi volt ugyan, kiknek nem lett volna alkalma hölgyekkel megismerkedni, szívőknek nem is esett volna nehezére a választás, — csak a hölgyek birtak volna az ohajtott vagyonnal, mert az egész ügynek sajátképen ez a sarkpontja. Ha a keresők őszinték volnának, a hirdetésnek sajátképen így kellene hangzania: »Egy többé-kevésbé kellemes külsővel és szolid jellemmel bíró fiatal férfi 40—50 ezer forintnyi vagyont keres; miután ezt más módon nem tudja megszerezni, el van határozva egy fiatal, — eshetőleg kissé öregeske is lehet — ki ennyi vagyonnal bir, ráadásul nőül venni.«

A házassági közvetítők, kik a közönséget igen jól ismerik, és tudják, hogy vannak hölgyek, kik nagyon szeretnének férjhez menni, és hogy nagyon sok férfi oly helyzetben van, hogy nagyon használhatná a vagyont, ha mindjárt ráadásul feleséget is kell vennie, — tehát e közvetítők föladataul tüzték ki a kölcsönös szükségeket és ohajokat kielégíteni, vagy szabatosabban mondva, azokból maguknak minél nagyobb hasznot húzni. Az ő speculatiójokat maguk a házassági speculansok képezik. Mindeniknek, ki hozzájuk fordul, a legboldogabb házasságot ígérik, épen úgy, mint a sorsjegy-eladók minden vevőt a főnyereménnyel szoktak biztatni, és ez utóbbi ígéretnél még nagyobb a valószínűség, mert ha kétszáz ezer sorsjegy van, az egyik szükségkép a főnyereményt képezi.

A házassági közvetítők üzletüket most még kissé titokszerűen viszik, kétségtelenül eljő az idő, midőn a házasságkötést is teljesen üzletszerűen fogják szervezni és hirdetéseiket ilyformán fogalmazzák: »Hat fiatal

hölgyekkel kik mindegyike 10—15 ezer forinttal bir, és hat szolid férfival (kik közül 3 hivatalnok, 2 kereskedő és 1gazdatiszt) rendelkezhetni N. N. házassrági közvetítőnél.«

A házassági közvetítők, ha mesterségüket kissé jól értik, igen jó üzletet csinálnak. Ha sikerül nekik valamely idősebb hölgynek férjet szerezni, a hölgy az öröm első mármórában igen hálás szokott lenni, a bodogított férfi is provisio fejében csinos összegecskét tartozik fizetni. A hála lerovása természetesen más volna, ha az egy évvel utóbb történnék, midőn a házasnárnak méltó oka van boldogságában kételkedni. Hoggypa házasság boldog lesz-e vagy boldogtalan, az már a közvetítőhöz nem tartozik; mind a két félnek esküvel ígérte ugyan, hogy nagy boldogság vár reájok, egy pár esküvel azonban nem törődik, hiszen ez is hozzátartozik az üzlet-hez.

Rones Antal középtermetű, kissé elhizott, mintegy 50 éves férfi. Kövér, gömbölyded arca, apró szemű, az ajkai körül elvonuló nyájas mosoly jószágos indulatot tételznek föl benne; a törzsasztalnál, hol esténként 2 porcio rostélyost, 5 krügli sört és egy messzely egrit szokott magához venni, igen jovialis embernek tartják, mert jóízűen tud adomázni, s maga is nagyokat nevetett; ő kegyelme azonban ravasz róka, ki a tettetés mesterségében jelentékeny tanulmányokat tett. A legnagyobb mértékben szívtelen, és e tulajdonának köszönheti, hogy neje csak néhány évig élt, mert mosolygó arczal halálra mérgecsitette. Ezt ugyan törvény szerint nem lehet bebizonyítani; de barátjai állítják, s Rones az eredményyel igen meg van elégepvé mert neje után 15 ezer forintnyi vagyon maradt reá.

Rones igen helyesen fölismerte, miszerint e vagyon még nem elegendő arra, hogy kamatjaiból uriasan megéljen, s azért kiházásitási irodát nyitott, amely üzletben classica képzetséggel bir. Ha szükséges, kitűnően tudja a gyöngédet, az ábrándozót játszani; jól adja az egyszerű becsületes férfi szerepét, ki boldognak érzi magát, ha két embert hymen kötelékei által egyesített! sőt eljegyzési, esketési lakomákon toasztokat is mond, melyek alatt nem ritkán a megindulás könnyei pörögnek le orcáin, ha tudja — hogy ezért jól megfizetik.

Minden hölgynek és minden urnak, kik ő hozzá fordulnak, elbeszéli a maga boldog házasságát, a legszebb színekkel festi egykori boldogságát, közben hunyorgat szemével, mintha a visszaemlékezés könyekre bírná. Ha kérdik: miért nem házasodott meg újra, fájdalmas arczkifejezéssel fejét rázza, és így szól: »Nem, nem! Az élet májusa csak egyszer virít, és többé soha! Oly nőt, mint a boldogult volt, lehetetlen többé találnom.«

Üzletéből pompásan megél, bár mindig a szerénnyet játszsza, ki kevéssel megelégszik; nem egy házasságot hozott létre s nem egy szerencsétlenségnek volt okozója. Ha valamely szerencsétlen panaszkodik nála, sajnálkozva vállat vonit, mindenféle mentséggel áll elő, s ígéri, hogy a törvényes elváláshoz a legnagyobb készséggel segítkezzen nyújt.

Mint közvetítőnek gyakran versenytársa találko-

zik; de bizik ravaszágában, s tudja, hogy abban valamennyit fölülmulja; s valóban kimeríthetlen újabb és újabb tervek kidolgozásában, melyek által mindig talál áldozatokat, kik hálójába mennek.

A hirlapokba ilyen forma hirdetések igitat be: »Egy művelt fiatal hölgy, ki rövid idő alatt atyját, anyját elvesztette, s ennek folytán egyedül és védtelenül áll, szolid és becsületes művelt férfinak kezét ohajtja nyújtani. Tizenkétezer forinttal rendelkezik; szelid, szerény jellemmel bír. A legszigorubb discretio kéretik és biztosittatik. — Levelek Roncs irodájába: »Szerenese« fölíráttal intézendők.«

Roncsnak nem soká kell várakoznia; számos kérés beküldi leveleit: kereskedő, hivatalnok sat., kik elég erőseknek érzik magukat, hogy egy fiatal, védtelen hölgynek oltalmat nyújtsanak — és vagyonaát elköltésék.

Roncs szakértő figyelemmel sorban vizsgálja a beküldött leveleket. Ezek íróikról kitűnő képet nyújtanak ugyan, úgy, hogy a tapasztalatlan könnyen azon ábrándnak engedhetné magát át, hogy rossz ember nem is létezik többé a világon; a kérés — a levelek szerint — mind derék emberek, mindannyinak becsületes szándéka van, és már most ünnepélyesen kijelentik, hogy a hölgyet szenvedélyesen szeretik. A ravasz közvetítő azonban nem engedí magát megcsaltni, s tudja, hogy a nagy lelkesedést a tizenkétezer forint idézte elő.

A levelek nagyobb részét, miután íróik nevét könyvébe beigtatta, a papirkosárba veti, és csak néhányra ír választ. A kérésnek megküldi a fiatal hölgy fényképét, élénken leírja kitűnő jellemét, és fölhívja őket; hogy a további lépések megtétele végett sziveskedjenek nála megjeleneni.

A megjelenőket a legnagyobb szeretetreméltósággal fogadja. Kéri fényképeiket; elmondja, hogy a fiatal hölgy valóságos angyal, csendes, szelid, házias, ki iránt minden felelősséget magára vállal, s minden kérésnek ígéretet tesz, miszerint a hölgynél minden befolyását föl fogja használni, hogy neki nyújtsa kezét.

— Évek óta ismerem a derék hölgyet — tevé hozzá — atya barátom volt, s nagyon szívesen fekszik, hogy házassága boldog legyen. Soká nem akart a hirdetésbe beleegyezni, de én ezen utat a legezésrűbbnek tartom. — Én is egykor ezen uton nősültem meg, és soha meg nem bántam, mert nagyon-nagyon boldog voltam. ...

A kérés mindenike kézszerítés alatt titkon kezébe esusztat valamit, hogy a fiatal hölgy mellett minél melegebben pártfogolja ügyöket. »Az magától értetik — nyugtatá meg őket — hogy minden lehetőt el fogok követni«, és nagyszerényen kijelenté, hogy ha sikerül a házasságot létrehozni, a hölgy vagyonának másfél százaléka provisióképen a közvetítőt illeti meg.

Ebbe természetesen mindenik kérés szívesen beleegyeznek, és kötelezvényt ír alá, melyet Roncs azon mosolyogva tett észrevétellel nyújt neki át, hogy ez csak a kérés nagyobb biztossága miatt történik.

Mielőtt Roncs még valamely kérés előnyére határozott volna, már szép összegecske folyt be tárczájába.

Rendesen azt választja ki a hölgy jövődj férjeül, kiben legkevesebb okosságot és ovatosságot lát, mert

az okos és ovatos embereknek nem igen nagy barátja szokott lenni.

Ha végre a kérés közöl már választott, eziránt értesíti a boldog ifjút, és az ifju hölgygyel való első találkozásul kijelöl valamely vendéglőt, hol már külön szobát és jó vacsorát rendelt.

A hölgyet ő maga kíséri oda. Nevezzük őt S ó h a j I r m á n a k. Az értesített ifju, bizonyos H a l á s z kereskedő, mint magától értetik, pontosan megjelent. Irma már a fénykép után megtetszett neki, s valóban csinos kisasszony, korra nézve mintegy 25 éves. Félnék, majdnem gyermekded megjelenése, szempilláinak lassu föl-emelése, a halk, félig susogó beszéd, — mindez nagyon jól illett neki. Halász a legboldogabb ember... A vacsorát természetesen neki kellett megfizetni; még pezsgőt is rendelt, hogy szeretetreméltóságának ezzel is kifejezést adjon.

Roncs, hogy a jövődj házások társalgását ne zavarja, szóltanul, de rendkívüli erélylyel és kitartással az ételek és pezsgő fogyasztásához látott. Végre poharat emel, és azt a boldog jegyesek egészségére üríti.

Halász ur Irmának susogja, mily véghetetlen boldoggá fogja őt tenni, ha örök frigyre kezét nyújtja.

Irma pirul, szégyenlősen vonakodik, végre félnéken kijelenti, hogy a választ más nap reggel Roncs urnál fogja megtalálni.

Elváláskor Roncs a boldog fiatal ember fülébe ezt sugá: »Barátom, a legjobb reményben lehet! Ön Irmára igen kedvező benyomást tett. Mindent el fogok követni, hogy ön legyen a kiválasztott.«

Halász lekötelezve szoritá meg kezét, és ha a vacsora oly sok pénzébe nem kerül, Roncsnak talán még egy pár tizforintosat nyomott volna markába.

(Vége következik.)

A betlehemi botrány orvoslása. *)

Az ápril óta függőben levő kérdés a Betlehemben előfordult botrány miatt, jelenleg azon ponton van, hogy a következő alapon végrelegesen megoldassék.

1) A betlehemi szent helyek görög és latin szertartásu papjai, kik azon eseményekben, melyeknek a születési templom színhelye volt, tetteleg részt vettek, valamint a betlehemi convent elüljárósága és a neki alárendelt áldozárok állásaiktól fölmentetnek vagy máshová helyeztetnek át.

2) A szent barlang függőnyeinek azon részét, mely a jászol és a déli bejárás közelében vannak, a latinok tartoznak előállítani; a török kormány gondoskodni fog, hogy az a maga helyén alkalmaztassék.

3) A koralát (tarmoire) névvel jelölt hely, mely miatt a tulajdonjog iránt az örmények és latinok viszálykodtak, ez utóbinak fogja tulajdonát képezni.

4) A betlehemi események alatt földült latinok oltára a török kormány költségén fog fölállítani.

5) A szent Ilona-, másként oszlop-templom, mint azelőtt, az orthodoxusoké lesz. A latinoknak szabad azon átjárniok, mint azelőtt; de ott letenyéket és processiókat többé nem tarthatnak.

*) V. ö. ilvezimű czikkel: »A betlehemi botrány.« Kath. Hetilap 26.

6) A sz. barlang függőyei, melyek ápril 13-kán eltűntek, egyelőre pótoltnak azon egyszerű szövetű függönyök által, melyek a barlang falait borítják, míg a magas porta tovább intézkedni fog.

A »Turquie«, a török kormány hivatalos közlönye reményét fejezi ki, hogy ez ügy az érdekllett felek közt említett alapon legközelebb Jeruzsálemben végleg el fog intézteni. G.

A t. olvasónak emlékezetébe hozzuk, hogy IV. Károlynak 3 fia volt : Don Fernando, Don Carlos és Don Francisco.

Az első 1833-ban meghalálozván, Don Carlos a szalii törvény szerint trónörökös, hét évig küzdött rokona Donna Krisztina, VII. Ferdinánd neje ellen, ki férjének halálos ágyán ezt reávette, hogy törvénytelenül leányát Donna Izabellát jelentse ki a trón örökösének.

A négyes szövetség és Maroto árulása V. Károlyt (1839.)

Franciaországi pásztorok.

Don Carlos életéhez. *)

Bourbon és Estei Don Carlos született Laibachban 1848-ki márczius 30-kán.

Atyja Juan de Borbon és de Braganza infáns, V. Károly második fia, és anyja Mária-Beatrix, IV. Ferencz toscanai nagyherceg leánya, tehát Chambord grófnő, póstakocsin márczius 29-kén utaztak át Laibachon Bécs felé családjukhoz.

E város egyik szerény vendéglőjében született Don Carlos, ki most 25 éves.

*) Pótlékul azokhoz, miket lapunk 18. és 19. számaiban elmondottunk.

arra kényszerítették, hogy Bourgesba meneküljön.

V. Károlynak szintén 3 fia volt : Don Carlos, Don Juan és Don Fernando.

Bourgesban lemondott az elsőnek javára, ki VI. Károly címet és Montemolin gróf nevet vett föl, és egész családjával Triestben telepedett meg.

Itt halt meg VI. Károly.

Testvére Don Juan, ki ekként trónörökössé lön, 1868-ki okt. 3. lemondott legidősebb fia, VII. Károly javára, ki m a d r i d i herceg neve alatt ismeretes.

Don Carlos majdnem hat láb magas fiatal ember, valódi

athleta-alak, igen értelmes külsővel, modora rendkívül előkelő és nyájas. Mély, emellett szelid és mégis erélyes tekintete, tárgyalása meglepő, megnyerő.

VII. Károly nagy jártassággal bír a classicusokban, bölcsészetben és matematikában. Bö ismerettel bír a történelemben, földrajzban és törvényekben; könnyűséggel beszél a spanyol, portugál, francia, olasz és német nyelveket, meglehetősen jártas az angolban is. Kitünő lovas, vívó és lövő.

Don Carlos 1867-ki febr. 4-kén nőül vette Borbon Margitot, a páрмаi hercegnő leányát, ki mint szelleműs, tanult és rendkívül bátor nő köztisztelet és bámulás tárgya.

1864-ben a már elhunyt páрмаi hercegnő Velenczébe költözött, hol soká lakott testvérével, Chambord gróffal, leányával Margittal, és fiával Robert herceggel.

Épen szemközt lakott azon palotával, hol néhány évvel ezelőtt Beatrix hercegnő a fiatal Don Carlossal lakott.

1867. febr. 4-kén a két fiatal jegyes (novios) a froshdorfi kápolnában eskettetett meg, mire anyjokkal, Dona Beatrix főhercegnővel Ebenzweyerbe mentek, hol Chambord gróf kastélyában töltöttek a mézes heteket.

E házasságból született: Dona Blanca hercegnő 1868-ki októberben, Don Jaime herceg 1870-ki júniusban, Dona Elvira hercegnő 1870-ki novemberben.

Don Carlos jelleméből különösen három vonást emelünk ki, melyek őt gyermekiségétől fogva jellemzik: rajongó szeretetét Spanyolország és a spanyolok iránt, — igazságos ügye sikerében való föltétlen hitét, és regeneráló küldetése teljesítésében kitartó erélyét.

Anyja, ki majd Modenában, majd Ausztriában lakott, olasz tanárokat és szolgákat adott melléje.

A fiatal Carlos nem ellenkezett, de mindig szomorú, nagyon szomorú volt. Az e miatt nyugtalan anyja kérdé tőle szomorúságának okát; Carlos eleinte habozott választ adni, mert anyját gyengéden szerette és tisztelte. Végre nyakába borulva, így szólt: »Azt ohajtanám, hogy környezetem spanyol legyen.«

— Ez jelenleg lehetetlen, szóla anyja.

— Semmi sem lehetetlen, kedves anyám. Bizonyos vagyok benne, hogy ha Ön spanyolokat kér föl, azok el fognak jönni.

Azóta kizárólagosan spanyolok képezték Don Carlos környezetét, köztök csupán Puente tábornokot említjük, ki igen kitünő tüzer főtiszt.

Első megtakarított pénzét szerencsétlen carlisták fölségelésére és arcképeztetésére fordította, mert hívei minden oldalról arcképét kívánták birni.

Tizennégy éves korában már igen jól irt és jellemző cikkekét küldött a spanyol, francia és portugál legitimista lapokba.

Legnagyobb boldogsága volt, ha kedves hazájáról beszélhetett. Tanítóit folyton kérdésekkel ostromlta a spanyol hagyományok, erkölcsök, szokások, városok, emlékek, művészet és irodalom iránt.

Mariana spanyolországi történelmét nagy terjedelme daczára át és át olvasta; azonfölül kedvenc olvasmányai voltak Valdespina és Balmes művei.

Midőn Guzman el Buenó-ról beszélt, ki fiát a vallásért és hazáért föláldozta; midőn Cid halhatatlan tetteit mondotta el; midőn Alfonso el Sabio lángelméjét magasztalta, szóval, ha Spanyolország dicsőségéről beszélt, a fiatal Don Carlos nagy fekete szeméi szokatlanul fénylettek, orczái kipirultak, és elragadtatva fölkialtott: »Büszkeségem, hogy spanyol vagyok!«

1867-ki decemberben Don Carlos nejevel Margittal Gráczbba ment.

Mint a spanyol cortes üléseinek figyelmes olvasója előrelátta, hogy rokonának, Izabella királynőnek bukniá kell.

Hogy minden eshetőségre készen legyen, magához hivatá Algarra tábornokot, kivel együtt a nemzetgyűlés bizonyos nemének összehívasát tervezé.

Egyetértésben a clerus, nemesség, hadsereg, sajtó, polgári és néprend képviselőivel nagy carlista pártot szervezett. Ekkor vette föl a madridi herceg czimét.

A Prim-Serrano-Topete-triumviratus szeptemberben Cadixban kitűzte az Izabella elleni zászlót, és Don Carlos, noha neje alig hagyta el a gyermekágyat, egy szolga kíséretében elhagyta Gráczt, Parisba ment, hogy tábornokainak utasítást adjon, és 24 óra alatt már a spanyol határokon volt.

Czélja volt azonnal fölkelést szervezni, hogy Izabella csapatait megtámadja Éjszakról, míg a szövetségesek az ellen Délről harcognak; további föladata leendett fölvenni a harczot a szövetségesek ellen.

Izabella trónját az alcoleai rázkodtatás összedöntötte.

Ami azóta történt, az még élénk emlékezetben van.

U—s.

„Államkatholikusok.”

Az »ó-katholikusok«-ból már annyira elfogy minden életképesség, hogy életök iránt sehol semmi reménység. Maga a bécsi »Neue Freie Presse«, az ókatholikusok lelkes barátja nem rég ezt írta: »Közvetlenül a családhozhatlansági dogma kihirdetése után ó-katholikus püspökök választatása a kath. egyházban idézhetett volna elő jezsuita-ellenes (őszintebben katolikus-ellenes) mozgalmat; de most már az ó-katholicismusnak akár püspökökkel, akár azok nélkül, nincsen többé jövője.«

Miután tehát az ó-katholizismus dicstelen sirjába száll, gondoskodni kellett valamiről, ami azt helyettesítse. Így jöttek létre az »államkatholikusok« (Staatskatholiken). RatiBOR herceg, az újabb időben sokat emlegetett Hohenthalo bibornok testvére egy a német császárhoz intézendő feliratot köröztetett, melyben az aláírók a császárnak köszönetet mondanak azért, hogy az egyházellenes törvényeket szentesítette, kéri őt, hogy azokat egész szigorral hajtassa végre, miután őserintők az államhoz tartozik a közte és az egyház közti határt megállapítani. E feliratot eleinte alig irta alá 200 ember, néhány ugynevezett »katholikus« nemes, szolgálalkü hivatalnokok, kereskedők, portások és urasági inasok. A szabadkőművesek szükségesnek találták egy hasonló mesterséges tüntetés előidézését, mivel látván, hogy az egyháziak és világiak ezrei nem tartván az új politikával, a kormányon ülők kénytelenek lennének visszavonulni, ami ez idő szerint nem tartozik a páholy-programmhoz. Ez alkalommal tehát nem vallási schismát akartak előidézni, hanem »a vatikáni zsinathoz hű katolikusok« közt politikai szakadás által akartak megoszlast előidézni.

A 200 aláírot a német császár kegyteljes és buzdító válaszszaal tisztelte meg. Erre a páholy mindenfelé kiadta a napi-parancsot, hogy a propaganda általánosítottassék, a meghívottak gyorsan és titkosan cselekedjenek, nehogy a clerus fölrasztassék, az egyházhű embereket pedig annál könnyebb legyen meglepni.

Ez utóbbiaknak körülbelül ezt mondták: »Irájátok alá; a császár tudni akarja, hogy mely katolikusokra számíthat; ennél többet nem kívánunk.« Ekként sok jóakaratu embert meg-

fogtak; mire az aláírást visszavonták, már késő volt. Ily módon fogtak annyi embert, hogy a hivatalos lap naponként hozhatta az aláírók tisztes számát, a mely valóságos humbuggal az illetőknek célja volt először port hinteni a császár szemébe, aztán tekintettel arra, hogy ősszel országos választások lesznek, céljuk a katolikusok közt megoszlast idézni elő.

A porosz hivatalos lapok üdvözlők ezen államkatholikusokat, hogy a püspökök elleni oppositívókat nem alapítják a csalatkozhatlansági dogmára, mint az ókatholikusok tettek. Ez azonban valóságos eszmezavar. Az államkatholikusok még kevésbbé következetesek, mint az ókatholikusok. — Az ókatholikus így szól: »Én katolikus vagyok, csupán a csalatkozhatlansági dogmát nem fogadom el.« Az államkatholikus pedig ezt mondja: »Katholicitásom egészen correct, elfogadom a vatikáni zsinat határozatait; még a csalatkozhatlanságot is elfogadom; azonban nem hagyhatom helybe azt, amit a pápa és püspökeink tesznek.« De hát akkor miért marad meg az egyházban?

Ezen urak előbb-utóbb saját rovásokra meg fogják tanulni, hogy az egész államkatholikuság földadata nem egyéb, mint hogy az is segítse a porosz mindenhatóság malmára a vizet hajtani.

U.

Franciaországi pásztorok.

(Képpel.)

A mi alföldi juhászaink számár hátról uralják egész nyájbirodalmukat, és jófajú komondorok szertesét föntartják a rendet, összeterelik a nyáját.

A francia juhász, hogy a nyáj nyomában lehessen, hosszú falábat köt fel, és le nem száll azokról egész nap. Gyorsan üget mindenfelé, átgázolja a patakokat, s fatrónjáról messze belát.

Egyik kezében hosszú póznát tart, mely széke gyanánt szolgál, melyen megpihen, miután falábat csak ritkán oldja le. Erre támaszkodva ügyel és falatozik.

HETI KRÓNIKA.

Magyarország.

A horvát-szlavon országgyűlésnek f. évi augusztushó 25-dik napjára való összehívása hivatalosan is kihirdettetett. A lapok remélik, hogy a regnicolaris küldöttségnek revisió-tervezete nemcsak változtatás nélkül, hanem jelentékeny többség által is el fog fogadtatni; masként az elfogadásnak nem is lenne értelme, mert nem egy párttal, hanem az egész horvát-szlavon országgal akarunk békét kötni.

Ausztria.

A párisi gróf és Joinville hg Frohsdorfbba (Alsó-Ausztáriában) utaztak Chambord gróf meglátogatására. E találkozással természetesen »fusionista« terveket hoznak kapcsolatba, mintha az orleanisták (a párisi gróf és Joinville hg) a Bourbonházat képviselő Chambord gróffal egyezkedésre akarnának lépni. Annyi bizonyos, mondja a párisi »Univers«, hogy valami van a dologban. A monarchista követek Versaillesban, midőn a szünidő beállott, elismerték, hogy midőn visszatérnek, a végleges kormányforma megállapításához hozzá kell fogniok. Az orleanisták akarják a monarchiát, kijelentik, hogy elismerik Chambord gróf jogait, hanem föltételekkel állanak elő, melyekbe Chambord gróf alig fog beleegyezni.

Míg az orleanisták e »föltételekről« le nem mondanak addig fusióról természetesen szó sem lehet.

A perzsa sah pénteken utazott el Laxenburgból, Salzburgban töltötte az éjt, és onnan Olaszország felé folytatta utját.

A király ő felsége a német császárt Gasteinban meg fogja látogatni, és pedig eddigi hírek szerint augusztus hó 20-ka és 22-ke közt.

Németország.

Ledochowski pöseni érsek aug. 8-kára a hadbíróság criminalis osztálya elé idéztetett, hogy kérdésre vonassék a miatt, miszerint az egyházi törvények kihirdetése után az állam jóváhagyása nélkül Arndt lelkész Filehnébe prépostnak merte tenni! — Az érsek az idézésre nem jelent meg.

Werner kapitány, ki a »Vigilante« nevű spanyol hajót elfogta, a berlini kormány által visszahivatott; utódja Przewinsky. Utasítása, hogy tartózkodjék Spanyolország beharczaiba avatkozni, és csupán a német alattvalók oltalmára szoritkozzék.

A porosz enlusminiszteriumban új javaslatok készítésével foglalkoznak. Így nevezetesen törvényjavaslatot készítenek az alapítványi pénzek ellenőrzéséről és alkalmazásáról; hallomás szerint a már kibocsátott és ismeretes egyházi törvények körét még szélesíteni szándékoznak.

Franciaország.

A poroszok folytatják a Franciaországból való kivonulást. Aug. 2-kán takarodtak ki Belfortból, Pont-à-Moussonból; kevéssel előbb Toulból. A rend sehol sem zavartatott meg.

Chambord gróf Cazenave de Pradines képviselőhöz levelet intézett, melyben ennek köszönetét fejezi ki azért, hogy a július 24-ki ülésben daczára a centrum és mérsékelt jobboldal ellenállásának, azt kívánta, hogy a nemzetgyűlés küldöttségileg képviseltesse magát a Montmartrén építendő egyház alapletelénél.

Franciaországban új jóslat jár szájról szájra. E szerint »új háboru fog Francia- és Poroszország közt kitörni. Egy francia borzasztó hadi pusztító eszközt fog föltalálni. — A döntő csata egy csatorna mellett lesz; a poroszok teljes vereséget fognak szenvedni; 80,000 emberök lesz harczképtelenné. A francziák győzelmesen Berlinig hatolnak elő, hol Orosz-, Spanyol- és Olaszországot compromittáló iratokat találnak. A francziák Königsbergig mennek, megverik az egyesült poroszokat és oroszokat. Poroszország megszűnik létezni. Lengyelország újra helyreállitattik. Ausztria kiadja a lengyel tartományokat, de kárpótlást nyer Görögország felé. Franciaország határai Frankfurtig terjednek, Bajorország egy része szintén Franciaországhoz fog tartozni. A pápa visszanyeri jogait. Olaszország megveretik, és három államra oszlik. A beteg pápa meghal az olasz hadjárat vége felé. Spanyolországban a legitim fejedelmek visszaállitattak.« A jóslat állítólag bizonyos Vilontól való.

A Poroszországnak hadi kárpótlásképen fizetendő 5 milliárd harmadik negyede f. h. 5-kén kiszolgáltattott. Hátra van még az utolsó részlet 500 millió, melyek szept. 5-ig ki fognak fizettetni.

A Spanyolországban levő komoly helyzet folytán Rochefortba és Toulonba parancs küldetett, hogy három korvet küldessék a spanyol partokhoz, a középtengeri hajóraj pedig utasítást kapott, hogy további parancsig készen tartsa magát.

A francia lapok közlik Napoleon hűgek Mac-Mahonhoz irt levelét, melyben osztálytábornoki rangba való visszahelyeztetését sürgeti. A vörös hg levelében kissé tréfásan hangzik az a dicsekvés, hogy a krími győzelmeket az ő vezénylete tetemesen elősegítette.

Odillon Barrot, egykor a francia parlamentáris ellenzék feje, f. hó 6-kán elhunyt.

Angolország.

F. h. 5-kén bezárattott a parlament idei ülészsaka. Ez ülészsak büszke programmal kezdődött, de egészben elég meddő maradt. A miniszteriumban változások álltak be; aug. 8-ki telegramm szerint Ripon és Childers a magán életbe vonulnak vissza; Bruce a titkos tanács peerlord-elnöke lesz, Love belügyér, Bright Lancaster hűség kancellárja, Gladstone a kincskamara kancellárja. Még több változás is kilátásba van helyezve.

Olaszország.

A bécsi »Volksfreund« a jövődő pápaválasztásról szól. Szerinte »Roma magas köreiből sokat foglalkoznak IX. Pius utódja választásáról. Ha ez eset bekövetkeznék, mielőtt az egyház győzedelmeskedik, amitől Isten sz. egyházát és a hívő népet ovja meg. Általán azon nézetben vannak, hogy a választandó pápa nem lehet olasz alattvaló. Bár mily esetben is katolikus országból valónak kell lennie; a két állam, melyekre a választás esnek: Ausztria-Magyarország és Franciaország lenne, nevezetesen emlegetik Schwarzenberg prágai bibornok-érseket és Bonnechose francia bibornok-érseket.«

Az olasz kormány a bucsujárást még egyeseknek is megtiltotta. A megyefőnökök rendelése szerint minden egyest, ki Lorettóba, Assisiba vagy más kegyhelyre megy, megkérdeznék, vajjon mint zarándok vagy más ügyben utazik-e; első esetben az utasnak haladék nélkül el kell a kegyhelyet hagynia.

Spanyolország.

A legújabb tudósítások szerint a communista-uralom szünőfélben van.

A carlisták újabb erőket nyertek. Fontarabia város közelében egy gőzös 900 fegyveres és 1500 fegyvernélküli carlistát Aizpurna vezérlete alatt szállított partra. Ugyanazon hajóról 4000 darab Remingtonpuskát is kaptak.

Törökország.

Konstantinápolyi hírek szerint a török kormányt aggodalommal tölti el a mi felségünk szentpétervári utazása. Ugy tartják, hogy e találkozás a birodalmunk és Törökország közti jó viszony lazulását fogja maga után vonni. Azonban a bécsi külügyminiszteriumtól bizonyára távol áll a gondolat az Oroszországhoz való viszonyt Törökország fölállóásával javítani akarni.

Luka Vukalovics hercegovinai vajvoda, egykor a törökök által rettegett agitator Odeszában meghalt. Utolszor 1864-ben izgatott hazájában; azonban a montenegrói fejedelem által internáltatott, s így terve meghiúsulván, visszatért Odeszába, hol viszontagságos életét befejezte.

VEGYESEK.

= Forró nyarak. 627-ben Német- és Franciaországban oly hőség volt, hogy a források eltűntek, és sok ember eltikkadva halt meg. — 879-ben a nagy hőség miatt lehetetlenné

vált a mezei munka; akik még künn dolgoztak, azokat vagy szélhűtés érte, vagy napszúrás által veszték el. — 1000-ben Franciaországban oly hőség volt, hogy a folyók kiszáradtak, az ekként elpusztult halak oly dögleletes büzt terjesztettek, hogy pestis tört ki. — 1132-ben a hőség megrepszettette a földet, a Rajna kiszáradt. — 1705-ki júliusban akkora volt a hőség, mint egy fűtött kemenczében, úgy hogy 12 és 4 óra közt nem volt tanácsos kimenni. — 1718-ban a roppant hőség miatt bezárták a színházakat. — 1779-ben a hőség lehetetlenné tette a lélegzést; sok ember megfulladott, az élők abban kerestek enyhülést, hogy a földbe ásták magukat. — 1846-ban a hőmérő 52 fokot mutatott, az idén is volt már 51 fok a napon.

RÖVID HIREK.

☉ Ó Felsege megengedte trónörökös fiának a württembergi korona-rend, a portugál Krisztus-rend és assisi sz. Benedek katona-rend viselhetését.

☽ Királyné Ó Felsege, a trónörökössel és Mária-Valeria főhercegnővel, e hét folytán Ischlbe megy s ott alkalmasint október közepéig marad; a királyt ugyanoda e hó 15-én várják.

† A nagyváradai görög szertartásu kath. székesegyházi káptalan, mely gyászba borulva, saját és az összes egyházmegyei papság, valamint az illető rokonok nevében is, szomorodott szívvel jelenti Illyésfalvi Papp-Szilágyi József, nagyváradai gör. kath. püspök, pápai trónálló, hittudor, ő cs. és apostoli kir. Felsegének tanácsosa, I. Ferencz-József-rend lovagjának, sat. sat. folyó évi aug. hó 5-én reggeli 8¼ órakor, a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után, élete 61-ik és a böles kormányzata alatt állott egyházmegye feletti főpásztorkodása 11-dik évében, hosszas betegeskedés következtében történt gyászszos kimúltát. Az apostoli buzgalmáról, valamint a hazai iránti szeretetéről előnyösen ismert és híveinek valódi őrangyalát képezett elhunyt lelkes főpásztor földi maradványai, folyó évi aug. hó 9-én, a székesegyházban reggeli 7 órakor tartott ünnepélyes gyász-szentmiseáldozat után, püspöki székhelyéről 9 órakor a székesegyház alatti sírboltba örök nyugalomra tétettek le. Az ő. v. f. n.!

‡ Papp-Szilágyi József az elhunyt nagyváradai gör. kath. püspök jótékony czelokra, mint halljuk, több mint 100,000 frtot hagyományozott; többek között a belényesi görög kathol. gymnasium javára 20,000 frtot, az agg-papok intézetének 20,000 frtot, női iskola számára 10,000 frtot, a seminarium számára három ezer forintot stb. stb.

☉ A perzsa sah pénteken d. e. tíz órakor hagyta el Bécsét. Ó Felsege és keleti vendége — mint írják — különösen érdemjelekkel diszíték föl egymást.

± Bonnaz csanádi püspök a temesvári polgármesterhez háromszáz frtot küldött szükölködők részére.

† Szamos-Ujvárott Popu Macedon g. k. nagyprépost m. hó 19-kén elhunyt.

▽ A pannonhalmi főapátság székesegyházában aug. 3-án ft. Jahn Mainrad dömölki apát ár ő gnának megáldása fényes szertartással ment végbe. Az egyházi ténykedést ft. Zalka János győri megyés püspök ő mga végezte; mellette segédkeztek: Sárkány Miklós bakonybéli és Simon Zsigmond tihanyi apát ő nsgaik; mig a megáldandó apát mellett Rónay Jácint pozsonyi prépost-püspök ő mga és Meszlényi Gyula komáromi pl. apát ő mga segédkeztek. Főapát ő mga mint a magasztos szertartás tanuja volt jelen a szentélyben.

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Katholikus Hetilap“ 33. számához.

TÁRSULATI ÉRTESITŐ.

A Szent-István-Társulat.

Kimutatás:

a Szent-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről. frt kr.

Maicz Antal szombathelyi tanár	50	—
Cserni Béla gymnas. tanár	16	—
Roidl Farkas brassói elemi főtanító	120	—
Dolenszky Imre tószegi plébános	12	60
Vágner Antal apát, esp., fehérgyarmati plébános	25	20
Huszár Antal apát, abonyi plébános	59	85
Mladoniczky Ignác papnöveldei aligaz- gató Győrött	40	—
Konkolyi Ambrus Tapolczáról	3	15

Épen most érkezett, s alulirt által következő alkalmi
(finom aczélmetszetű)

SZENT KÉPEK

megszerezhetők; u. m.

	frt	kr.
Gyónási emlék-kép — fekete — száza	1	—
„ „ „ színes „	3	—
Első áldozási emlék-kép — magyar szö- vegű — fekete — száza	1	—
„ „ „ színes „	5	—
„ „ „ német fekete „	1	—
Keresztelési emlék-kép darabja 3 kr., száza	2	50
Gyász-képek darabja	—	9
Státio-kép (a 14 státio fényképben rá mákkal) dbja	2	—

Ezekon kívül még minden bár kiáltal és bár hol hirdetett
szent képek; vagy csipkések vagy simák; imakönybe való, vagy nagyok falon függők, rá mában vagy enélkül általunk megszerezhetők.

Rendelések posta fordultával teljesíttetnek.

A Szent-István-Társulat
Ügynöksége Pesten
Lövész-utca 11-dik szám.

A főtiszt. papság figyelmébe ajánljuk a következő imakönyvet:

SZENT ÖSVÉNY

keresztény erényes életre,
irta Miklosovich Alajos, 412 lap, bőrkötés aranszegély-
lyel, ára 1 frt.

A t. közönség figyelmébe ajánljuk a következő munkákat:

(kaphatók a Sz.-István-Társulat ügynökségében — Pesten Lövész
utczában 11. szám alatt.)

Breviarium romanum. 4 vol. 18. Ratisbonae. 1866. frt kr	
füzve	13 —
„ Chagrinbörbe kötve aranszegélylyel	17 —
Missae pro defunctis. Ratisbonae 1872. fekete bőrbe kötve aranszegélylyel	4 —
Missale romanum. 8. Ratisbonae 1862. füzve	4 —
„ Vörös bőrbe kötve	8 —
Missale romanum. 4. Ratisbonae 1869 fekete bőrbe kötve vörös szegélylyel	14 —
Missale romanum. 4. Ratisbonae 1872. (Legujabb kiadás.) Diszes vörösbőr-kötés aransze- gélylyel	22 —
Goffine, T. Lenárt kath. oktató és épületes könyve. frt kr	
2. kiadás. Ára füzve	3 —
„ félvászonkötés	4 —
Szent Irás, az ó és új szövetségi, a vulgata szerint. 4 rész füzve	4 —
„ fél bőrkötés	5 60
„ bőrkötés	6 50
Megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.	

	frt	kr.
Gr. Lázár Kálmán, a Szabad természetből. Képek és vázlatok, füzve	1	—
Székhalmi Sz. M. és E. A. G., Jó tanácsok né- pünk anyagi és szellemi jóllétének előmozdi- tására, füzve	—	50
Zádory János, Földünk helyzete a mindenség- ben, füzve	—	08
„ „ Uti vázlatok Olaszországból „	1	50
„ „ Spanyol út „	2	—
„ „ Romai katakombák „	1	—
Füssy Tamás, Családi olvasmányok 2 kötet „	2	—
Bolanden, Berta királyné „	—	60
Hoványi, Néhány hét a Szentföldön „	1	5
Fabiola nővére „	1	—
Lehmann M. Gizella regény „	1	20
Rázel József, A padlás-szobában. Napló- jegyzetek „	1	—
Szabó Imre, A falu őrangyala. „	—	50

Megrendelések az elősorolt munkákra posta fordultával teljesíttetnek.

IMAKÖNYVEK

	ft	kr.
Pázmány, imakönyv bőrkötésben arany metszés.	1	80
Lelki manna, papir kötésben	—	35
" " vászon "	—	53
" " bőr " arany metszettel	—	80
Miklósovich, Szent ösvény. Imakönyv bőrkötésben arany metszéssel	1	—
Moitár Vid Bertalan, imák és intelmek a magyar katolikus hadfiak számára kötve	—	30
Imakönyvek rabok használatára	—	50
Tóth Károly, istenfelő gyermek — imakönyv —		
" " " " vászonkötésben	—	36
" " " " papirkötésben	—	30
" " " " bőrkötésben	—	50

(Ugyanez német nyelven is kapható).

Minden, bár ki által és bár hol hirdetett kath. iskolakönyvek, vagy más tudományos munkák kiadó-hivatalunk által is megszerezhetők.

Hirdetés.

Meghívás.

Egyházi és világi férfiak és ifjak, kik hajlammal és képességgel bírnak arra, hogy egy együletben ker. kath. elvek szerint, távol minden pártállástól, valódi türelemmel minden emberrel erejök és a körülmények szerint igazságban és őszintén Isten iránti szeretetből jót akarnak tenni, fölkéretnek, hogy ezimök pontos följegyzése mellett bérmentesített levélben alulírtához forduljanak.

Ilanz (Svájcz, Graubünden) 1873. május 16.

Dr. De Pozzo I. F. kath. áldozár,
Ilanz, (Svájcz Graubünden.)

HIRDETÉS.

MAGYARHONBAN

legbővebben felszerelt gyári-raktár

MISEMONDO RUHÁK

és egyházi-szerekkel

római katolikus és görög rítusban.

Misemondó-ruhák,

Dalmatikák, pluvialék,

albák, rochette,

zászlók, lobogók

stb.

Monstranzok, kelyhek,

ciboriumok, füstölök,

lámpák, gyertyatartó,

tüzaranyozott, chinaezüst-

és próba-ezüstből.

PONTIFICÁLÓ ESZKÖZÖK

leggazdagabb kiserelésig.

OBERBAUER ALAJOS,

váci-utca 15-dik szám, Pesten.

1.

52—33.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 11 dik szám.) — Felclős szerkesztő Fűssy Tamás.

Budapest, nyomattott az »Athenaeum« nyomdájában 1873. (Athenaeum-épületben.)